

dr Monika Zasowska

My research interests include topics in the area of corpus linguistics, phraseology, and discourse analysis, in particular, the expression of opinion and attitude through language. In my BA seminar, I encourage students to undertake an analysis of a collection of source texts on a research topic related to:

- evaluative language in academic discourse, political discourse, advertising; evaluation across cultures, etc.;
- patterns & meaning; semantic prosody; collocations; idioms & evaluation; cultural connotations;
- language, gender, stereotypes;
- English borrowings – a linguistic and cultural perspective;
- hedging and hedges; vague language.

While the above list is not exhaustive, the student's selected diploma paper topic should align with the supervisor's academic interests to ensure guidance and support throughout the writing process.

Moje zainteresowania badawcze obejmują zagadnienia z zakresu językoznawstwa korpusowego, frazeologii i analizy dyskursu, w szczególności sposobu wyrażania opinii i oceny w języku. Na seminarium licencjackie zapraszam studentów do przeprowadzenia analizy zbioru tekstów źródłowych na temat związany z:

- językiem oceny w dyskursie akademickim, dyskursie politycznym, reklamie; sposobem wyrażania oceny/opinii w różnych kulturach itp.;
- wzorcami i znaczeniem; prozodią semantyczną; kolokacjami; idiomami i ewaluacją; konotacjami kulturowymi;
- językiem, płcią, stereotypami;
- zapożyczeniami z języka angielskiego – z perspektywy językowej i kulturowej;
- wyrażaniami asekuracyjnymi (z ang. *hedging*)

Poniższa lista nie wyczerpuje wszystkich możliwości tematycznych, jednak temat pracy powinien być powiązany z zainteresowaniami naukowymi Promotora, aby zapewnić kompetentną opiekę naukową.

dr Aleksandra Kalaga

Seminarium licencjackie z dziedziny przekładoznawstwa ma na celu przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia badań naukowych oraz napisania pracy licencjackiej dotyczącej szeroko rozumianych zagadnień przekładu. W trakcie zajęć uczestnicy zapoznają się z podstawowymi teoriami i koncepcjami przekładoznawczymi, a także z aktualnymi trendami w badaniach nad tłumaczeniem. Seminarium obejmuje analizę tekstów reprezentujących różne gatunki i style, m.in. literackich, specjalistycznych, audiowizualnych oraz użytkowych. Szczególny nacisk położony zostanie na rozwijanie umiejętności krytycznej analizy przekładu, formułowania hipotez badawczych oraz stosowania odpowiednich metodologii w badaniach translatorycznych. Seminarium obejmuje analizę tekstów reprezentujących różne gatunki i style, m.in. literackich, specjalistycznych, audiowizualnych oraz użytkowych. Szczególny nacisk położony zostanie na rozwijanie umiejętności krytycznej analizy przekładu, formułowania hipotez badawczych oraz stosowania odpowiednich metodologii w badaniach translatorycznych. Seminarium sprzyja rozwijaniu **kompetencji tłumaczeniowych i badawczych**, a także przygotowuje studentów do podejmowania świadomych decyzji translatorskich w pracy zawodowej. Tematyka seminarium obejmuje takie aspekty, jak **strategie przekładu tekstów literackich**, w tym problematykę oddania stylu, humoru, gier słownych oraz realiów kulturowych; **tłumaczenie audiowizualne**, ze szczególnym uwzględnieniem napisów, dubbingu, ograniczeń technicznych i różnic kulturowych; **lokalizację gier komputerowych i oprogramowania**, wymagającą dostosowania treści do odbiorców z różnych kręgów kulturowych; **tłumaczenie tekstów specjalistycznych**, takich jak prawnicze, medyczne, biznesowe czy techniczne, gdzie kluczowe znaczenie mają precyzja i terminologia; **aspekty interkulturowe przekładu**, w tym tłumaczenie idiomów, frazeologizmów i elementów kultury; **wykorzystanie nowych technologii w pracy tłumacza**, w tym narzędzi CAT oraz tłumaczeń maszynowych; a także **refleksję nad rolą i etyką zawodu tłumacza**, jego kompetencjami oraz odpowiedzialnością w procesie komunikacji międzykulturowej.

Bibliografia podstawowa

1. Bassnett, S. (2014). *Translation Studies*. 4th ed. Routledge.
2. Munday, J. (2022). *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. 5th ed. Routledge.
3. Nida, E. A. (2003). *Language and Culture: Contexts in Translating*. Shanghai Foreign Language Education Press.
4. Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. Prentice Hall.
5. Venuti, L. (2012). *The Translation Studies Reader*. 3rd ed. Routledge.
6. Baker, M. (2018). *In Other Words: A Coursebook on Translation*. 3rd ed. Routledge.
7. House, J. (2015). *Translation Quality Assessment: Past and Present*. Routledge.

dr Sylwia Gierszal

Seminarium licencjackie poświęcone **tłumaczeniu ustnemu**. Będzie dotyczyło trzech głównych obszarów:

- **tłumaczenie konsekutywne** (notacja, techniki pamięciowe, organizacja wypowiedzi),
- **tłumaczenie symultaniczne** (praca w kabinie, strategie radzenia sobie z trudnościami językowymi, tempo i rytm mówienia),
- **tłumaczenie środowiskowe** (np. medyczne, prawnicze, urzędowe, edukacyjne – w kontakcie bezpośrednim z klientem).

W ramach seminarium proponuję następujące **obszary i zagadnienia badawcze**, które mogą posłużyć jako inspiracja do wyboru tematu pracy licencjackiej:

- rola pamięci krótkotrwałej i notacji w tłumaczeniu konsekutywnym,
- strategie radzenia sobie z trudnościami terminologicznymi,
- wpływ różnic kulturowych na skuteczność tłumaczenia ustnego,
- tłumaczenie ustne w instytucjach (np. sądach, szpitalach, szkołach),
- wyzwania etyczne w pracy tłumacza ustnego,
- porównanie technik tłumaczenia konsekutywnego i symultanicznego,
- technologie wspierające pracę tłumacza ustnego (np. sprzęt, oprogramowanie).

Zachęcam do wyboru seminarium osoby zainteresowane rozwijaniem kompetencji językowych, komunikacyjnych oraz poznawaniem praktycznych aspektów pracy tłumacza ustnego.

Seminarium licencjackie poświęcone **analizie dyskursu**. Badania będą dotyczyć dwóch kluczowych aspektów języka mówionego:

- **niepłynności wypowiedzi** (pauzy, wypełniacze, powtórzenia, samonaprawy),
- **wyznaczników metatekstowych (discourse markers)**, takie jak *you know, I mean, well, so* i inne, które pełnią funkcje organizacyjne i pragmatyczne w komunikacji.

Proponowane obszary i zagadnienia badawcze:

- typologia i częstotliwość niepłynności w wypowiedziach spontanicznych,
- funkcje wypełniaczy (*uh, um, eh*) w języku mówionym,
- rola wyznaczników metatekstowych w zarządzaniu rozmową,
- różnice pokoleniowe, środowiskowe i kulturowe w użyciu niepłynności i markerów dyskursywnych,
- porównanie użycia markerów w języku polskim i angielskim,
- wpływ sytuacji komunikacyjnej (formalna vs. nieformalna) na liczbę i rodzaj niepłynności,
- analiza niepłynności i markerów w wystąpieniach publicznych (np. wykłady, wywiady, prezentacje),
- funkcje pragmatyczne wyznaczników typu *you know, I mean* – od wypełniacza po sygnał kontroli interakcji.

Seminarium będzie szczególnie interesujące dla osób, które chcą:

- rozwijać swoje umiejętności badawcze w zakresie analizy języka mówionego,
- poznać narzędzia transkrypcji i analizy dyskursu,
- przygotować pracę licencjacką opartą na materiale empirycznym (nagrania, transkrypty, wywiady).

dr Joanna Sycz-Opoń

Na moje seminarium szczególnie zapraszam osoby zainteresowane **badaniami statystycznymi**, a także wszystkich, których fascynują zagadnienia takie jak:

- leksykografia,
- analiza procesu tłumaczenia,
- postedycja,
- źródła informacji w pracy tłumacza,
- narzędzia współczesnego tłumacza, MT i AI,
- tłumaczenie tekstów prawnych i prawniczych.

Przykładowe tematy prac licencjackich:

- opracowanie słownika w wybranej przez studenta wąskiej dziedzinie,
- analiza zachowań informacyjnych tłumaczy lub studentów tłumaczenia (jak korzystają ze źródeł, z jakich, w jakich sytuacjach i jak często),
- analiza źródeł leksykograficznych (słowników, encyklopedii) oraz innych źródeł informacji przydatnych w pracy tłumacza – pod kątem jakości, rzetelności, a także makro- i mikrostruktury w kontekście użyteczności,
- analiza procesu tradycyjnego tłumaczenia pisemnego lub procesu postedycji tekstu wygenerowanego przez tłumacza maszynowego (np. na podstawie nagrania albo oceny jakości tłumaczenia),
- badanie ankietowe na temat związany z procesem tłumaczenia, zawodem tłumacza lub odbiorem przekładu.

Preferowane metody badawcze:

- badanie ankietowe,
- badanie obserwacyjne (procesu tłumaczenia).

I would like to invite to my seminar those interested in **statistics**, but also those drawn to:

- lexicography,
- the translation process,
- post-editing,
- sources of information in a translator's work,
- tools of the modern translator, including MT and AI,
- translation of legal and juridical texts.

Examples of potential topics:

- Developing a specialised dictionary in a narrow field chosen by the student,
- Analysing the information-seeking behaviour of translators or translation students (which sources they use, how, when, and how often),
- Examining lexicographical sources (dictionaries, encyclopaedias) and other information resources useful for translators, focusing on their quality, reliability, macro- and microstructure, and overall usefulness,
- Investigating either the traditional written translation process or the post-editing of a machine-translated text (e.g. based on recordings or translation quality analysis),
- Conducting a survey on a topic related to the translation process, the profession of a translator, or the reception of translation.

Preferred research methods:

- surveys,
- observational studies (of the translation/postediting process).

dr Dariusz Jakubowski

Seminarium licencjackie koncentruje się w obrębie leksykografii i językoznawstwa korpusowego,

translatoryki, badań nad dyskursem i retoryki. W swojej pracy zajmuję się metodologią badań językoznawczych i translatorycznych oraz tematami związanymi z pragmatyką, analizą dyskursu,

retoryką, badaniami nad tłumaczeniem ustnym.

Obszary tematyczne i preferowane kierunki badań

Przykładowe tematy i podejścia badawcze, które mogą być realizowane w ramach seminarium:

Tłumaczenie ustne – procesy kognitywne, obciążenie poznawcze, strategie w tłumaczeniu symultanicznym lub konsekwentnym.

Pragmatyka i analiza dyskursu – badania dotyczące aktów mowy, implikatur, interakcji językowych,

strategii retorycznych w komunikacji.

Analiza korpusowa i badania ilościowe / mieszane w tekstach tłumaczonych i nietłumaczonych

—

aspekty strukturalne i semantyczne.

Badania leksykograficzne – analiza i tworzenie haseł słownikowych, projektowanie mikro- i makrostruktury słownika, rola korpusów językowych w nowoczesnej leksykografii, ze szczególnym

uwzględnieniem języka specjalistycznego i przekładu. Możliwe jest również opracowanie własnego

słownika.

Badania nad dyskursem medialnym, także reklamowym — m.in. zapożyczenia i interferencja językowa w tekstach medialnych, np. analiza roli zapożyczeń w przekładzie reklam medialnych.

Metodologia i wymagania wobec studentów

Seminarium umożliwia podejście empiryczne — prace, które będą oparte na gromadzeniu danych

(ankiety, eksperymenty, korpusy, obserwacje) lub analizie istniejących korpusów (także paralelnych).

Możliwe są także prace teoretyczne, krytyczne analizy literatury, studia przypadków.

Oczekuje się samodzielności, regularnych konsultacji i otwartości na krytykę.

W zależności od tematu zalecane jest posiadanie podstawowej wiedzy z metodologii badań językoznawczych, statystyki opisowej, narzędzi analitycznych (np. programy do analizy tekstu).

dr Joanna Ryszka

PL: W ramach proponowanego seminarium licencjackiego dyplomanci poznają praktyczne aspekty przygotowania i pisanie dłuższego tekstu o charakterze akademickim. Do dołączenia zachęcam osoby zainteresowane taką tematyką jak:

- badania etymologiczne (głównie z zakresu szeroko pojętych zapożyczeń);
- badania zapożyczeń w ujęciu socjolingwistycznym;
- porównawcze badania przekładu (np. zestawienie min. trzech tłumaczeń wraz z ich oceną oraz ewentualną propozycją innych rozwiązań);
- badania nad tłumaczami literackimi (np. wpływu życiorysu tłumacza na jego przekład).

Seminarium będzie uwzględniało takie formy pracy jak: prezentacje, dyskusja oraz writing sessions.

ENG:

During the offered bachelor's degree seminar, students will explore the practical aspects of preparing and writing a longer academic text. I encourage individuals interested in the following topics to join:

- etymological research (primarily in the area of broadly defined linguistic borrowings);
- research on linguistic borrowings from a sociolinguistic perspective;
- comparative translation studies (e.g., the analysis of at least three translations, their evaluation, or the proposition of alternative solutions);
- research on literary translators (e.g., the influence of a translator's biography on their translations).

The seminar will include activities such as presentations, discussions, and writing sessions.

dr Katarzyna Holewik

Suggested research areas during the seminar revolve around interpreting:

- public service interpreting (community interpreting)
- the public service interpreter's role in the interaction
- the interpreter's ethics
- sociology of interpreting
- interpreter training and didactics
- simultaneous interpreting

dr Adam Pluszczyk

My seminar is addressed to students who are interested in sociolinguistics and pragmatics. These are the suggested topics:

- linguistic variation, dialectology, registers, style, genres, slang
- standard dialects, prestigious dialects, non-standard dialects, regional dialects, social dialects; accent, differences in pronunciation
- linguistic discrimination, attitudes to dialects and varieties, stigmatization
- social factors influencing linguistic variation: age, education, social status, gender, stereotypes
- linguistic features in women's speech, linguistic features in men's speech
- women's speech vs men's speech - differences: women's language vs men's language
- language in a social group
- small talk
- hedging devices, interruption, overlapping speech, backchannels etc.
- taboo, vulgarity
- politeness / impoliteness, (im)politeness in linguistics
- humour in linguistics: verbal humour - linguistic mechanisms in humour; wordplay / pun
- figurative language
- the language of advertising, language in advertising
- rhetorical / stylistic devices, tropes: emphasis, irony, sarcasm, euphemism, paradox, play with words / pun, stereotype etc.
- manipulation, persuasion
- successful communication

Proponowane przeze mnie seminarium kierowane jest do studentów, którzy interesują się socjolingwistyką i pragmatyką. Oto proponowane tematy:

- zróżnicowanie językowe, dialektologia, rejestry, styl, gatunki mowy, slang
- dialekty „standardowe”, „prestżowe”, „niestandardowe”, regionalne, społeczne; akcent, różnice w wymowie
- dyskryminacja językowa, nastawienie do dialektów i odmian języka, stygmatyzacja

- czynniki społeczne wpływające na zróżnicowanie językowe, np. wiek, wykształcenie, status społeczny, gender, stereotypy
- cechy języka kobiet i mężczyzn
- różnice w mowie kobiet i mężczyzn, tj. język kobiet vs język mężczyzn
- język w grupie społecznej
- small talk
- wyrażenia asekuracyjne, przerywanie, nakładająca się mowa
- język tabu, pojęcie „wulgarności”
- grzeczność / niegrzeczność; (nie)uprzejmość w językoznawstwie
- humor w językoznawstwie: humor werbalny - mechanizmy językowe w humorze, gra słów
- język figuratywny
- język reklamy
- środki retoryczne / stylistyczne (tropy) w dyskursie, np. emfaza, ironia, sarkazm, eufemizm, paradoks, gra słów, stereotyp itp.
- manipulacja, perswazja
- skuteczna komunikacja